

ISKANDER is een Arabische variant van ALEXANDER

----- door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

1] Van oorsprong samengestelde Griekse naam:

1.1 'alex-' afkomstig van het Griekse werkwoord 'alexin' of 'alessein' = 'beschermen', 'afweren';

1.2 'andres' = 'mannen' of 'mensen'

Dus: 'mensenbeschermer'.

*

2] Een andere mogelijkheid is dat deze naam een Griekse verbastering zou zijn van het hittitische 'Alaksandus'. Naam van een koning uit ca 1300 vóór Christus. Betekenis: ? .

*

Alexander 1, Rome, Italië; paus & martelaar met 2 anderen; † **115** (of ca 130).

Feest 3 mei.

Alexander was bisschop van Rome. De vijfde sinds Petrus. Zijn bisschopskeuze viel in het jaar 105. Hij schijnt het gebruik in de mis te hebben doorgevoerd dat de priester een druppeltje water aan de wijn toevoegt met de woorden: "Water en wijn worden één: Gij deelt ons mens-zijn en neemt ons op in uw goddelijk leven." Daarbij is dus het water symbool van het menselijke leven en de wijn van het goddelijke leven. Door de twee te vermengen verwijst men dus symbolisch naar Jezus die als God de Zoon is mens geworden en als mens heeft geleden en de dood onderging. Daarmee heeft Hij het mogelijk gemaakt dat zijn navolgers, de christenen, zijn Heilige Geest ontvangen en opgenomen zijn in het goddelijke leven. Verder is er over hem - historisch gesproken - niet veel bekend. Omdat er zoveel heiligen zijn die Alexander heten, is het zelfs niet zeker of hij inderdaad als martelaar gestorven, zoals de legende vertelt.

*

Legende

Alexander was afkomstig uit de stad Rome zelf. Zijn vader was al christen geweest en had een hoge positie bekleed. Omdat hij christen was, liet stadhouder Aurelianus hem in de gevangenis werpen.

Daar gebeurden veel wonderen. Bijvoorbeeld: terwijl hij 's nachts in ijzere boeien geslagen lag te slapen, verscheen hem een klein kind dat een brandende toorts in zijn hand had; het zei tot hem: 'Alexander, volg mij.' Hij verrichtte eerst zijn gebeden, bevond daardoor dat het hier een engel van de Heer betrof, en volgde hem. Noch muren, noch deuren of poorten, noch bewakers legden hem iets in de weg! Toen Aurelianus dit vernam, werd hij razend van woede. Hij liet Alexander net zo lang folteren tot hij dood was. Aurelianus was net zo blij, dat hij de heilige martelaren dood had gekregen, alsof hij een geweldige veldslag gewonnen had. Maar diezelfde dag nog werd getroffen door een beroerte. De lichamen van de heilige Alexander en zijn gezellen werden buiten de stad begraven langs de weg die 'Numentana' heet; twee mijl van Rome verwijderd. Later werden zij overgebracht naar de kerk van Santa Sabina. Alexander is tien jaar, vijf maanden en twintig dagen paus geweest.

*

Hij wordt aangeropen tegen struma, kliergezwollen en huidaandoeningen.

Omdat hij werd vereenzelvigd met gelijknamige martelaren uit de eerste tijd van het christendom, genoot hij in de middeleeuwen grote verering. Zijn naam werd genoemd in het centrale misgebed, de zogeheten canon.

Beroemd is de reliekschrijn die in het Belgische klooster Stavelot wordt bewaard. De schrijn heeft de vorm van een hoofd en is in zilver, koper en brons uitgevoerd.

*

Er zijn talloze andere heiligen die Alexander heten.

*

De naam is ook beroemd geworden door de Griekse veldheer **Alexander de Grote** (356-323 vóór Christus).